

Vinkel

Bebyggelses- og produktions- spor fra middelalder

Katrine Vestergaard

Kulturhistorisk rapport 104, 2020

ISBN 978-87-92778-79-6

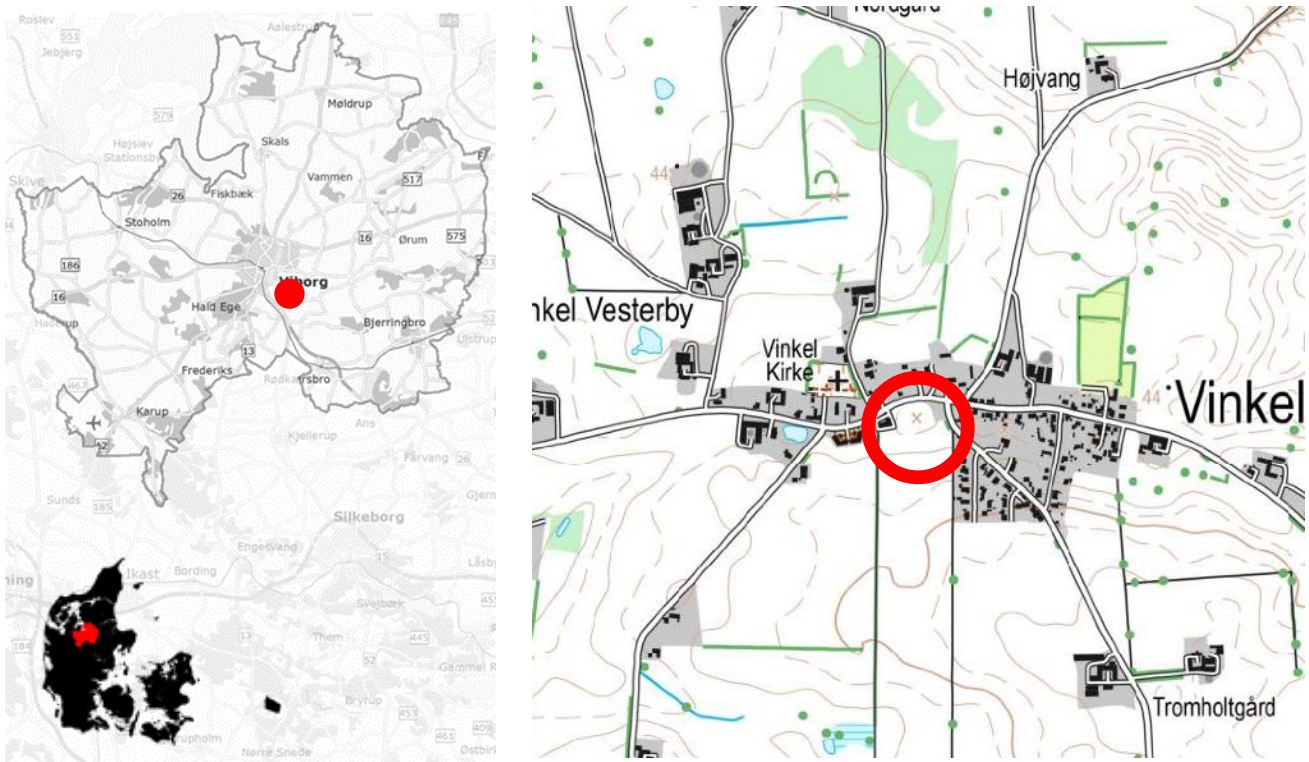

**VIBORG
MUSEUM**

Indledning

I forbindelse med at Energi Viborg skulle lave et nyt regnvandsbassin i Vinkel blev museet bedt om en vurdering. Da Vinkel er en gammel middelalderby, var museet meget interesseret i at undersøge, om der var fortidsminder på stedet. Det var ikke hensigtsmæssigt at fortage en prøvegravning forud for gravearbejdet. Derfor var museet til stede fra starten, hvor vi overvågede og styrede afrømningen af muldjorden. Det blev hurtigt klart, at der var væsentlige fortidsminder på stedet, og da regnvandsbassinet ikke kunne flyttes, blev fortidsminderne indstillet til en arkæologisk undersøgelse.

Figur 1. Udgravningens placering er markeret med en rød ring. Nederst t.v.: Viborg Kommune markeret på Danmarkskortet.

Viborg Museums j.nr.:	VSM 10745
Lokalitetsnavn:	Vinkel
Sogn og kommune:	Vinkel Sogn i Viborg Kommune.
Sted- og lokalitetsnummer:	130716, -120, -121

Forsidefoto: Arkæolog Katrine tegner slaggegruber og maskinen graver muld af lavningsområder.

Copyright
Viborg Museum 2020
Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, WMS-tjenesten

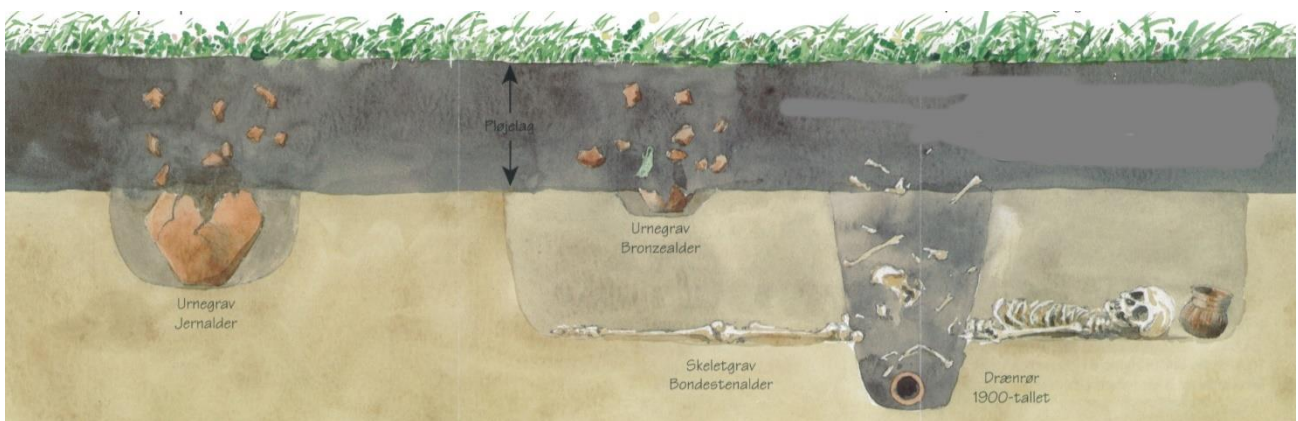
En udgravning

Ved en arkæologiske undersøgelse fjernes pløjelaget med gravemaskine. Når gravemaskine graver mulden af holder arkæologerne øje med afgravningen så der ikke blev gravet for lidt eller for meget af.

På dyrkede arealer har ploven vendt det øverste lag rundt utallige gange, så selvom dette lag skulle indeholde genstande, er det meget få sikre oplysninger, der kan hentes her. Når muldlaget er gravet af, kan man se stolpehuller og andre anlægsspor som mørke pletter i den lyse undergrund.

Det er disse spor, der undersøges. Undersøgelsen foregår ved, at anlæggene snittes. Det vil sige at den ene halvdel graves bort, hvorefter det er muligt at se dybden på nedgravningen og for eksempel spor efter de stolper, der har været brugt til at bygge med. Det er på baggrund af stolpehullernes indbyrdes placering, udseende i snit og eventuel stratigrafi, at de enkelte konstruktioner udredes.

Ved undersøgelsen i Vinkel blev der ikke prøvegravet inden entreprenørerne gik i gang, da dele af området lå i et vådområde, og her har det tidligere vist sig at give problemer for det efterfølgende anlægsarbejde, når der er lavet søgegrøfter. Derfor blev det i stedet aftale at museet ville være til stede når muldlaget blev gravet af og overvåge muldafrømningen.

Figur 2. Skematisk eksempel på anlægsspor under pløjelaget. Tegning: Fra Vejle Amt.

Figur 3. Mulden graves af ved Vinkel. Foto: Viborg Museum.

Det omkringliggende landskab

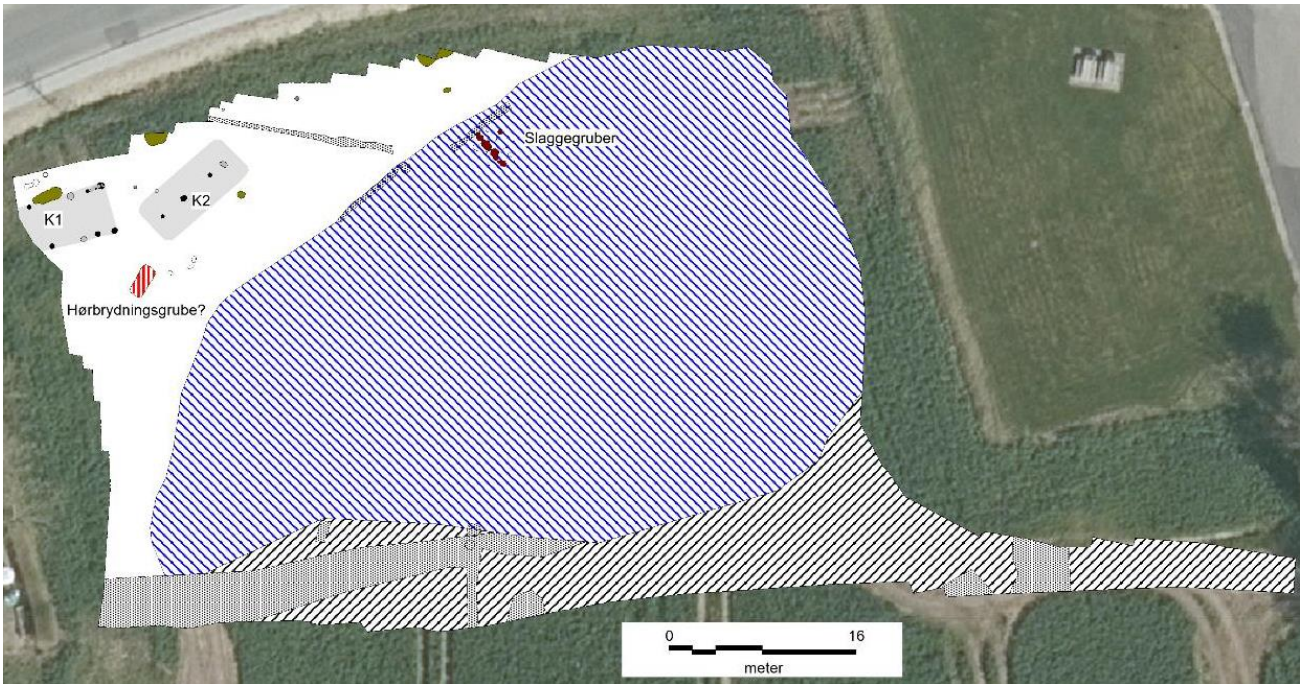

Figur 4. De topografiske forhold omkring det undersøgte område. Det undersøgte område er markeret med pink. Baggrundskort: høje målebordsblade.

Det undersøgte område ligger i kanten af den middelalderlige by Vinkel – på kanten og ned i et vådområde. Vinkel ligger omtrent på midten af et stort plateau, hvor terrænet er kuperet og med mange mindre vådområder. Mod nord og vest afskæres plateauet af Nørreådal og mod syd af Rind Bæk. Undergrunden bestod af lyst gult ler, og i lavningen bestod den af mange opfyldslag, øverst af flere, mere eller mindre omsatte tørvelag og herunder mange gytjelag.

Udgravningens resultater

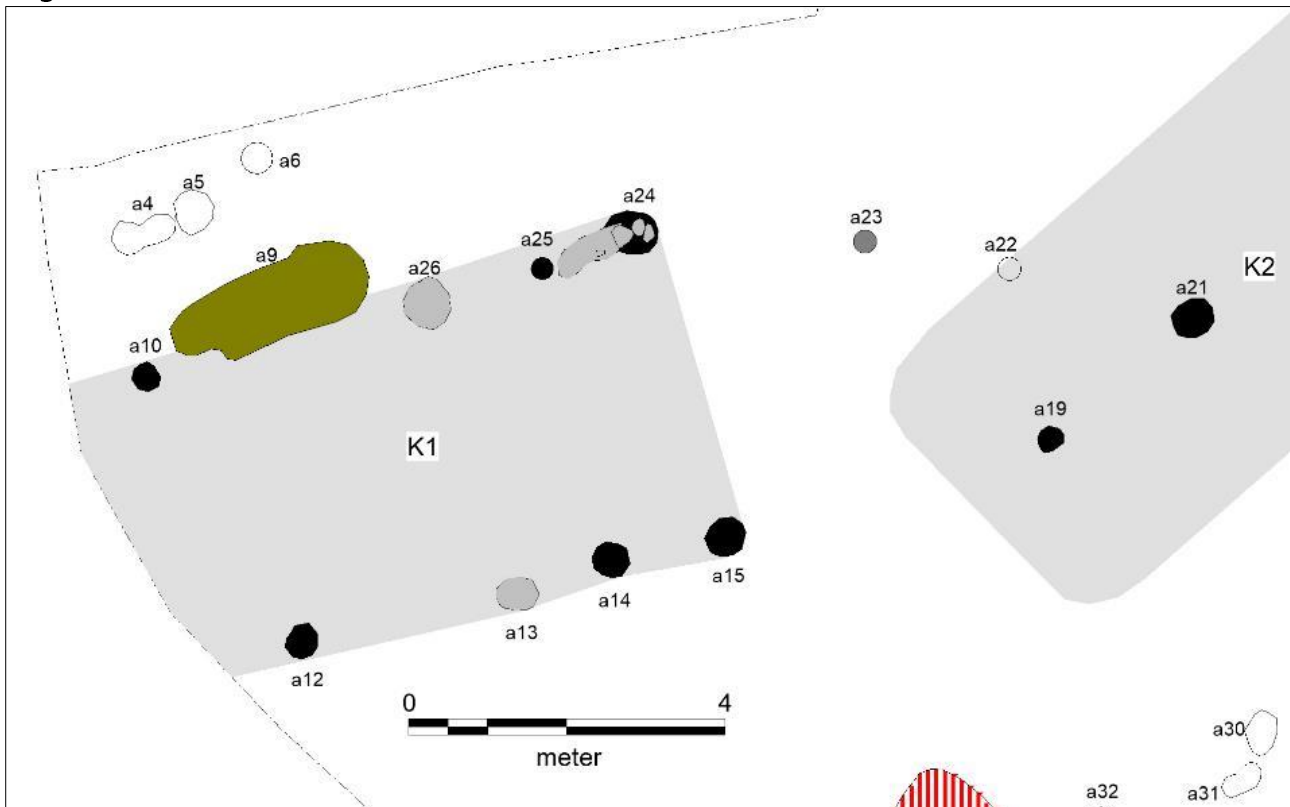
Selvom om det var et forholdsvis lille område, der blev undersøgt, blev der gjort mange spændene fund. I det nordvestlige hjørne lå der to huse, formodentligt fra middelalderen, samt flere gruber, som vidner om lokal produktion af jern og hør.

Figur 5. Oversigtsplan over det undersøgte område. Det blåskraverede område er et dødeishul. Det sortskraverede område er der, hvor der ikke er gravet ned til undergrund. Sortprikket områder er moderne. Husenes grundplan er vist med gråt. Gruber er udfyldt med grøn.

Det middelalderlige Vinkel

De spor, der blev fundet høre formodentligt alle til det middelalderlige Vinkel. Huset K1 bestod af en kombination af stolpehuller og syldsten (sten sat som sokkel til at holde stolpen, frem for at grave den ned).

Figur 6. Hus K1. Tagstolpehuller er markeret med sort, formodet stenspor er markeret med grøn udfyldning og stiplede linje, sten er grå med sort linje, gruber er grønne, og den formodede hørbrydningsgrube er rød- og hvidstribet. Husenes grundplan er markeret med lysegrå.

Hus K1 har formodentligt været en 4,1 meter bred bindingsværkskonstruktion, hvor de tagbærende stolper dels har været jordgravede og dels har været sat på syldsten ude i ydervæggen, og afstanden mellem de tagbærende stolper kan indikere bredden af fagene i en bindingsværksbygning.

Stolperne har stået med en varierende afstand på mellem 3,6 meter og 1,3 meter. Afstanden mellem stolperne, var størst mod vest. Det kan være at afstanden faktisk har været op til 3,6 meter, men den store afstand kan også skyldes, at der har været et til to sæt, stolper imellem de to vestligste sæt tagstolpehuller.

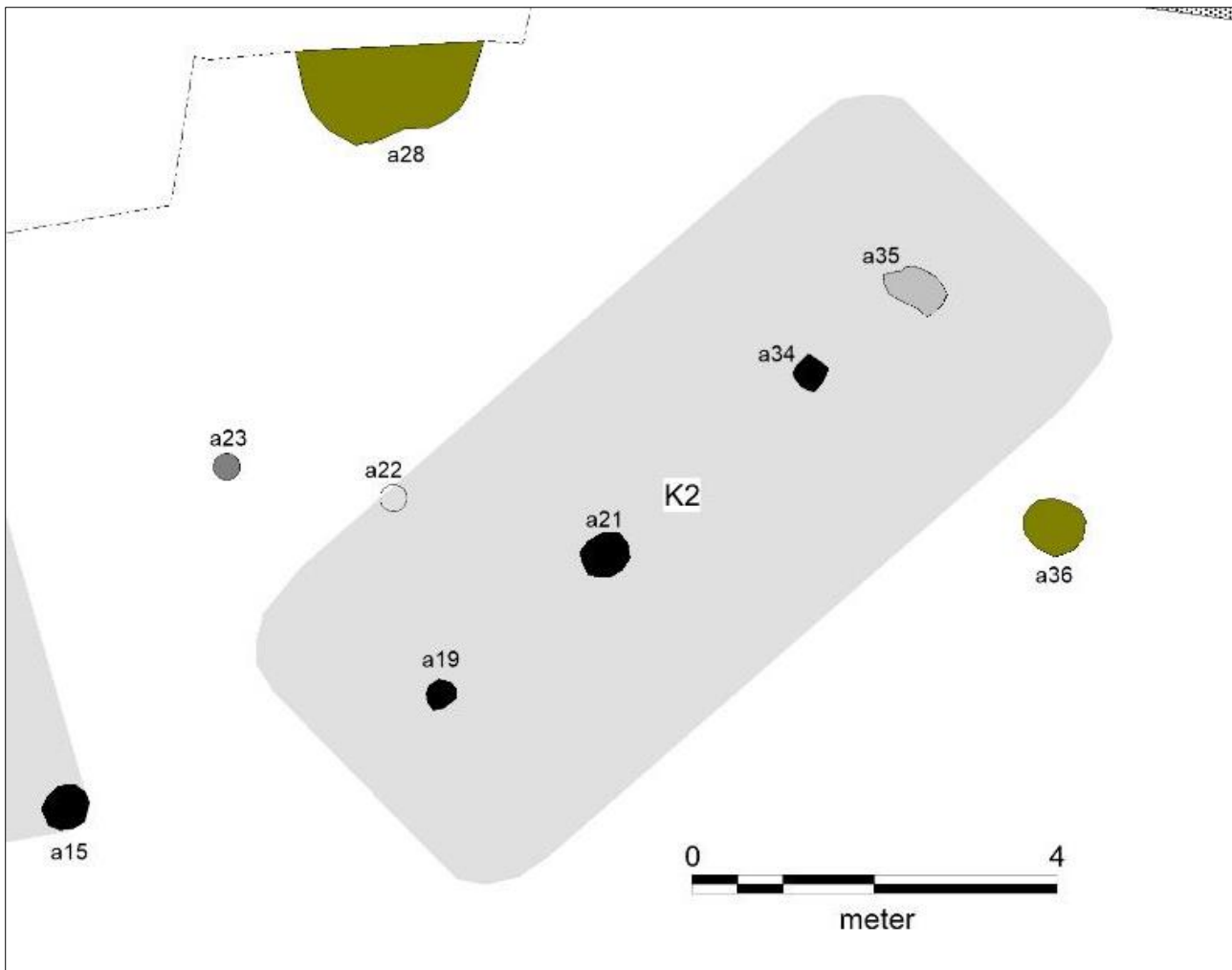
Stolperne må have båret et spærtag. Med spærtag menes et tag, hvor spærene har været forbundet med en bindebjælke. Bindebjælken og spærene har dannet en låst trekant, som har modvirket det udadrettede pres på ydervæggene, så taget har været uafhængigt af indre og ydre stolper, og husets ydervægge har derfor kunnet bære taget alene.

Hustypen med tagstolperne rykket ud i væggen dukker op omkring 900-950 e.Kr., det vil sige i senvikingetid, og ses efter år 1000 e.Kr. som regulære hovedbygninger. Hus K1 kan derfor næppe være ældre end det. I et af tagstolpehullerne blev der fundet et lerkarskår, der formodentligt stammer fra en jydepotte, disse dateres fra starten af 1500 e.Kr. til slutningen af 1800-tallet, men da det ikke kan siges med sikkerhed, hvornår skåret er endt i stolpehullet, kan det ikke bruges til at datere huset, og huset dateres derfor bredt til middelalderen og efterreformatorisk tid.

I det ene stolpehul, A10, var der bevarede rester efter stolpen, der havde stået her. Desværre viste det sig efter udgravningen, at der ikke var nok bevaret til, at der kunne foretages en dendrokronologisk analyse på det bevarede stolpeestykke. Derfor må en nærmere datering afvente resultaterne fra C14-dateringen.

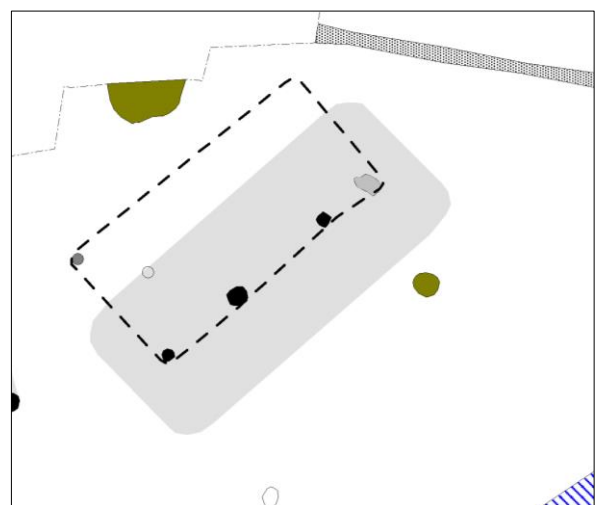
Figur 7. Det bevarede stolpeestykke i stolpehullet A10.

Figur 8. Hus K2. Tagstolpehuller er markeret med sort, formodet stenspor er markeret med går udfyldning og stiptet linje, gruber er grønne. Husenes grundplan er markeret med lysegrå.

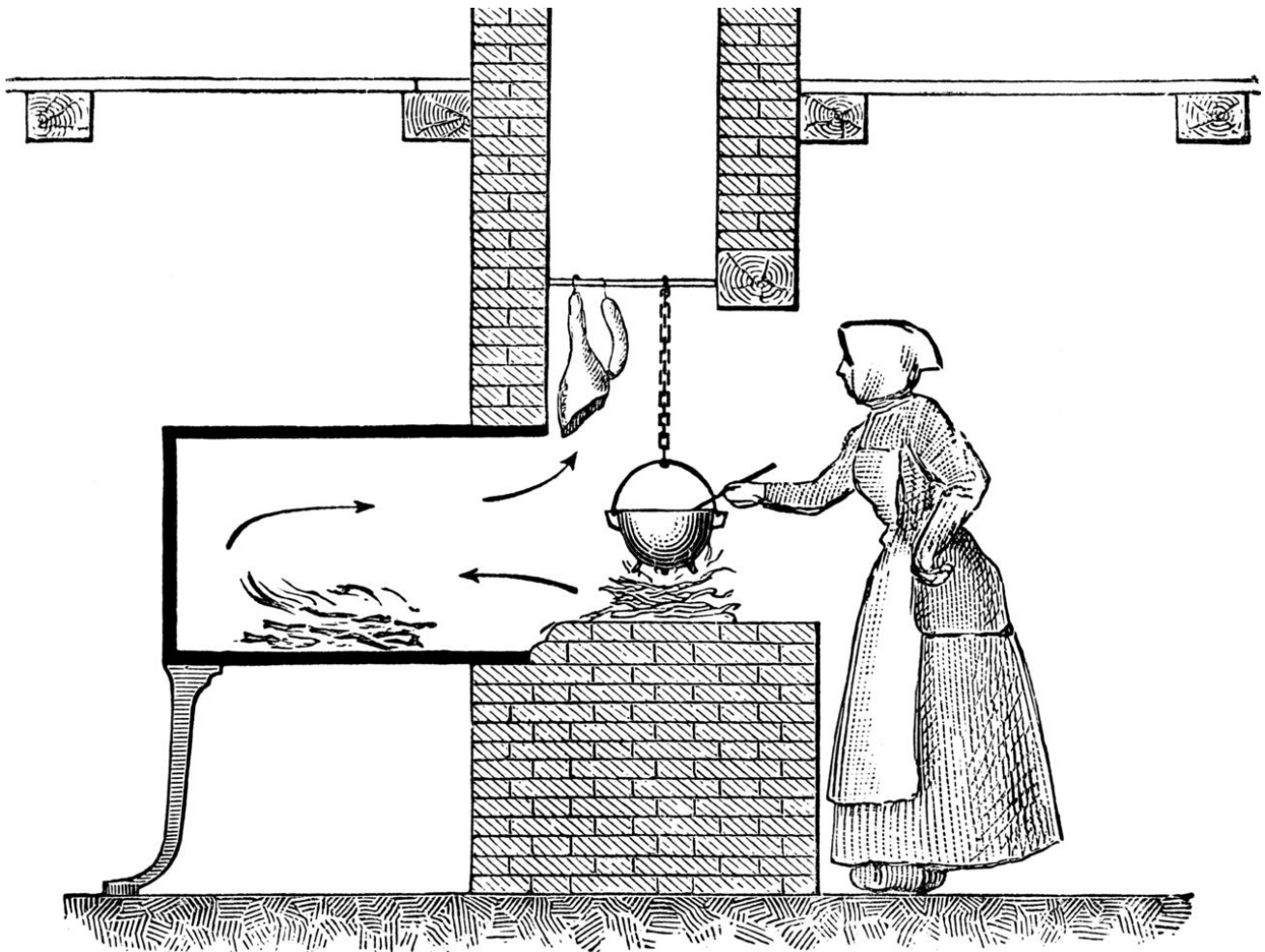
Huset K2 er noget usikkert og tolkningerne kan være flere;

1. Der kan være tale om resterne af et hegn, der har hørt sammen med Hus K1.
2. Der kan være tale om et midtsulehus, hvor de tagbærende stolper har stået i midten af huset, og delt huset i to på langs.
3. Der kan være tale om et dårligt bevaret et-skibet hus, hvor husets vægge, som ved K1, har båret taget. Hvis dette er tilfældet, må de modstående tagstolpehuller have stået på syldsten. Dette kendes også fra blandt andet udgravningen ved Asmild (VSM 10325). Her var en syldstensrække bevaret og den modstående række bestod jordgravede stolper.

Figur 9. Alternativ tolkningsforslag til K2. Den stiplede linje viser husets grundplan, hvis A23 er et tagstolpehul til K2.

Fra tagstolpehullet A34 blev der i jordprøve fundet et skår fra en pottekakkel. En pottekakkel er fra da man opvarmede husene med bilæggerovne. Ved en bilæggerovn, står oven i et rum, for eksempel stuen, mens indfyringsrummet er i det tilstødende rum. Herved udnyttes varmen fra for eksempel madlavningen, så den samtidig bruges til opvarmning, og der kommer ikke røg i stuen. For at øge varmeafgivelsen ud i rummet, blev det i løbet af middelalderen normalt at indmure pottekakler i ydersiden af ovnen. Da pottekaklerne var runde, som en skål, fik de samlet en større overflade, der varmes op og dermed også en større flade, der afgiver varme. De foreløbig ældste pottekakler i Danmark er fra 1300-årne, men de benyttes langt op i tid, og en nærmere datering af det funden stykke er ikke muligt.

Figur 10. Princippet omkring bilæggerovnen (tegningen viser dog en jernovn og ikke en kakkelovn). Her er indfyringshullet i et åbent ildsted i køkkenet og oven står i stuen, i det tilstødende rum, og skorstene er i væggen mellem de to rum. Illustration: *AabenSkorsten medBilæggerovn - Bilæggerovn - Wikipedia, den frie encyklopædi Holger Danske, Maj, page 9 (24-11-2020).*

Hør- og jernproduktion?

Spredt i feltets nordlige del blev der registreret flere større og mindre gruber. Flere skal formodentlig tolkes som råstofgruber gravet ned i undergrunden for at hente ler. Disse bærer præg af, at affald er blevet sekundært deponeret i gruben, og i den forbindelse er der gjort flere genstandsfund. De fund, der blev gjort i gruberne, var skår fra forskellige jydepotter og pottekakler. Jydepotterne eller sortpotterne dukker op allerede omkring 1500 e.Kr. og bruges helt op til slutningen af 1800-tallet.

Jydepotterne blev formet i hånden uden brug af drejeskive, og de er kendte for den sorte og glittede overflade. Den sorte overflade fik de ved en iltfattig brænding i en mile, hvor man ofte brugte lyngtørv som brændsel og brændte ved en lav temperatur. Jydepottegodset kom i mange former, men den klassiske jydepotte havde rund bug, to ører, tre tæer og glittede mønstre. Jydepotter var billige brugsgenstande, der egnede sig glimrende til madlavning og opbevaring, men de var forholdsvis skrøbelige og klarede sjældent flere års brug. Ingen af fundene kan direkte knyttes til de undersøgte hustomter, men de fortæller generelt om aktiviteter i denne del af landsbyen Vinkel. Genstandsfundene på hele lokaliteten har desværre temmelig lange brugsperioder, ca. 1300-1900 e.kr, og de kan derfor ikke bruges til datering i forbindelse med relationer mellem de forskellige funktioner, der er fundet spor efter. Udover råstofgruber var der fem til seks gruber, der vidner om lokal produktion af hør og jern. Disse gruber beskrives herunder.

Figur 11. Udvalgte skår fra råstofgrube.

Figur 12. Udvalgte skår fra råstofgrube.

Hørristningsgrube?

Figur 13. Den formodedt hørbrydningsgrube, A33, set i fladen.

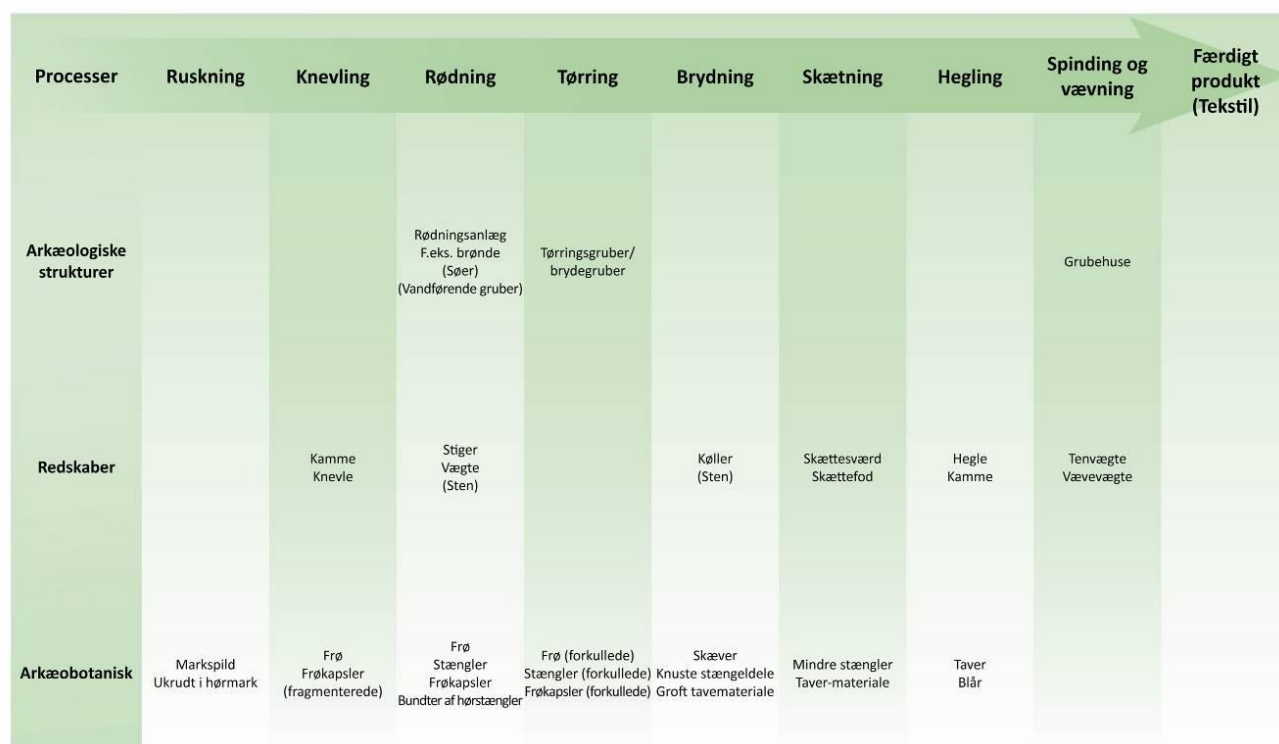

Figur 14. Den formodedt hørbrydningsgrube, A33, set i fladen.

Den mulige hørbrydningsgrube lå ca. 6 meter nordvest for lavningskanten, se oversigtsplan figur 5. Det er en stor rektangulær grube, den målte 2,7 meter i lænden og 1,3 meter i bredden. På grund af formen blev det overvejet, om det kunne være en grav, men udgravningen vist hurtigt at det ikke var tilfældet. Gruben var tætpakket med ildskørnede sten af varierende størrelse, og det var tydeligt at de ikke var lagt på en bestemt måde. Under stene var der et tyndt lag med meget trækul og aske.

En anden mulighed er, at der er tale om en hørristningsgrube, og i så fald er der tale om spor efter hørproduktion. For at kunne anvende fibrene i hørplanten til produktion af tekstiler, skal planterne igennem en længere forarbejdningsproces. Først skal hørren "rødnes" for at løsne taverne. Dette kan ske på to måder; det kan forgå på flad mark, men det kan også forgå i vand, hvorved det bedste resultat fås. Når hørren rødnes i vand, lægger man bundter af hørstænglerne ned i vand, for eksempel i en dyb grube eller en brønd, og der ligger de, til det yderste af stænglerne er rådnet. Herefter tages de op og "ristes over sagte ild" på aflange, flade gruber med varme sten, hvorefter hørren kan bankes (brydes) også skættes det, så der til sidst kun er taverne tilbage, som så kan spindes og væves.

Der er ingen brønde eller dybe gruber i det afdækkede felt, men til gengæld er der et stort dødeishul, der har stået under vand. Der var ingen sikre spor på rødning i lavningen, men der var mange sten langs kanten. De lå dog i forbindelse med et moderne dræn, men om de er opsamlet i kanten tidligere, kan ikke afvises. Gruben A33 kan være et tegn på ristning af hør, men det vil kunne afgøres bedre efter en gennemgang af floteringsprøverne.

Figur 15. Forskellige processer i bearbejdning af hør, hamp og nælde, samt redskaberne der skal bruges hertil. (Efter Karg og Andreasen 2011)

Slaggegruber

Slaggegruberne lå på den skrånende kant ned i dødeishullet, se figur 5, de fire (A45, A46, A47, A51) lå på række og var i fladen omtrent ottetalsformet, den femte (A44) og noget usikre var omtrent cirkulær og lå øst for de øvrige. Gruberne bestod alle af stort set ren slagge samt lidt trækul, og ved alle gruber var det kun bunden der var bevaret. De var max 10 cm dybe. Rundt omkring gruberne var der gult og lyst, gråt ler. Det var tydeligt, at gruberne nogle steder gik ned igennem lerlagene, mens de andre steder lå under, men da afgrænsningen på disse lag var meget diffus, er det usikkert, om det er rester efter eventuelle ovnskakter eller anden konstruktion i forbindelse med udvinding af jernet.

Formodentligt vidner de fem slaggegruber om en lokal produktion af jern, da der ikke ville være den samme forekomst af slagge, hvis der var tale om bearbejdning af jern.

Dateringen af slaggegruberne er uvis, da de er dårligt bevaret, og der er dårligt kendskab til jernproduktion fra yngre jernalder og frem efter, er det ikke mulig at bestemme en datering ud fra anlæggenes konstruktion. En datering må derfor afvente resultaterne fra en C14-datering.

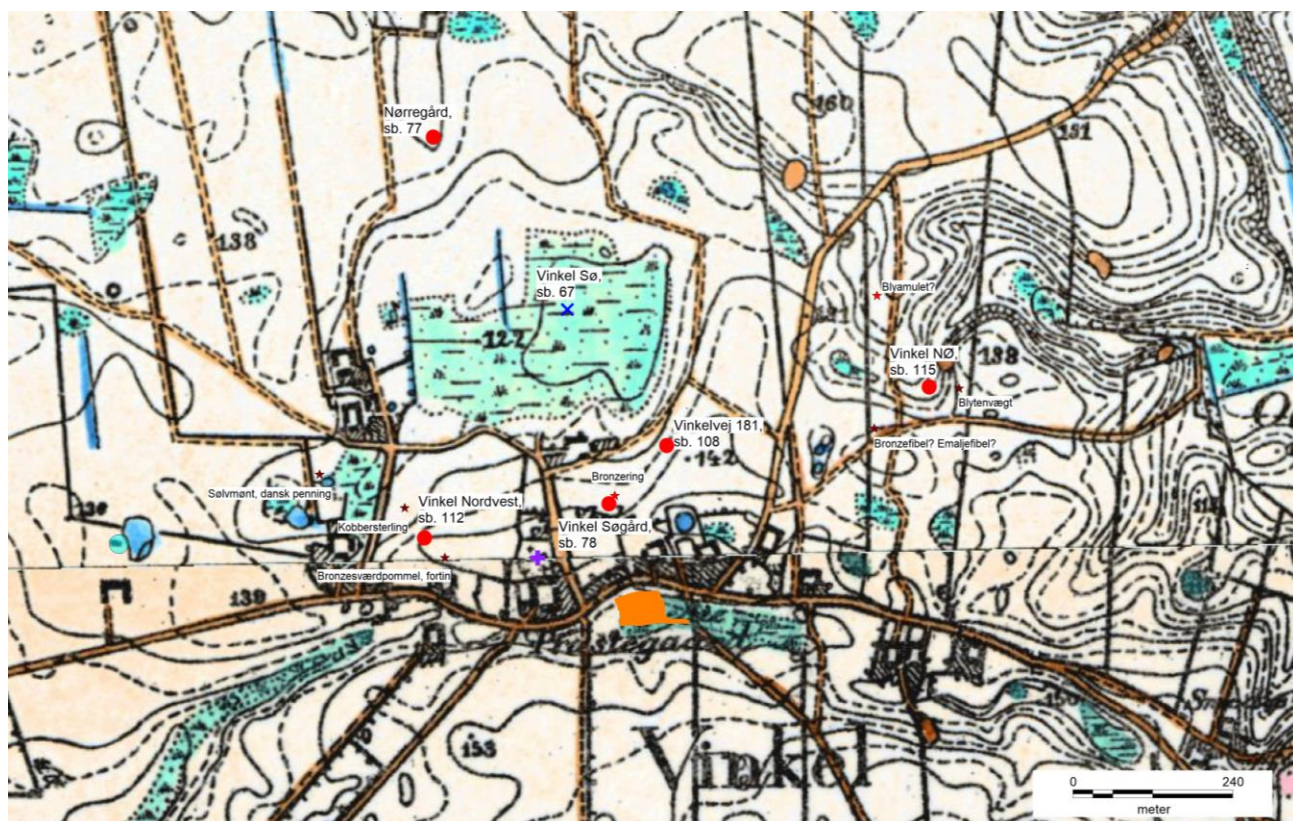

Figur 16. Nærfoto af en slaggegrube i fladen.

Naturvidenskabelige prøver

Der blev taget jordprøver fra alle anlæggene tilhørende husene, fra slaggegruberne og fra den formodede hørbrødningsgrube. Jordprøveren er blevet tørret og afsøgt med en magnet, for at undersøge om der var smedjeskæl heri, det var ikke tilfældet. Herefter er prøverne soldet, hvorved det organiske materiale, for eksempel forkullede korn og trækul, skilles fra det øvrige. Det organiske materiale er nu sendt til analyser på Naturvidenskabelig afdeling på Moesgård Museum, og her vil det blive vurderet om der er materiale, der er egnet til at C14-datere, og det vil for eksempel blive undersøgt hvilke planter der er frø og kerne fra.

Vinkel i et lokalt perspektiv

Figur 17. Udvalgte fund og fortidsminde i området omkring Vinkel. Rød cirkel = detektorlokaliteter. Blåt X = to økser fra vikingetid, Lilla + = Vinkel kirke. Stjerne = gps-opmålte detektorfund.

Det er som tidligere nævnt første gang, museet har haft mulighed for at foretage en udgravning i Vinkel. Generelt er der kun fortaget ganske få og sparsomme undersøgelser i området omkring Vinkel, og det er kun nord for Vinkel, der er gjort fund af jordfaste fortidsminder i form af stolpehuller og gruber muligvis fra jernalderen (VSM 09184). Men selvom museet ikke har fortaget ret mange undersøgelser i området, kendes der alligevel flere fund, der vidner om det tidlige Vinkel. Der er gennem årene gået en del med metaldetektor omkring Vinkel, og her er der gjort mange metalfund, hvoraf flere er erklæret som danefæ. Således er der ved Vinkel Søgård fundet en stignøjle fra sen vikingetid, en seglstampe med indskrift, et bomærke fra renæssancen og en mønt, formentligt fra Erik Menved, Nørrejylland (sb. 78. VSM 09296). Ved Vinkelvej 181 er der fundet en bronzestige og en bronze-remdeler fra middelalder samt et bronzebeslag fra renæssancen (sb. 108. VSM 09296). Ved Nørregård nord for Vinkel er der desuden fundet en cirkulær seglstampe i bronze med våbenskjold og indskrift, denne er formentligt fra middelalder (sb. 77). I 1947 er der desuden fundet to økser fra vikingetiden og muligvis en raving i Vinkel Sø nord for Vinkel. Fundene vidner om, at byen formentligt kan føres helt tilbage til den tidlige middelalder, muligvis yngre jernalder eller vikingetid.

Udgravningen har været særlig interessant, da det var en sjælden mulighed for at undersøge dele af det middelalderlige Vinkel, der jo ellers er bebygget i dag. Samtidig giver fund af både hørbrændingsgrube og jernslaggegruber et sjældent indblik i håndværk på denne tid. Det vides fra Historiske og Genealogiske Optegnelser fra Randrup Gods, specielt Vinkel Sogn, fra 1907, at der i 1747 boede i en smed, Jens Smed på Mat. nr. 41 i Vinkel. Det var umiddelbart nord for vejen, på modsatte side af, hvor den nyligt undersøgte lokalitet ligger. Med tanke på det fund, der blev gjort på kanten af lavningen, er det sandsynligt, at det faktisk er resterne af smedens bolig, fra før 1747, der har ligget på det undersøgte areal. At smeden har haft bolig

her, ses på både de høje og lave målebordsblade, men ikke på original 1 kortene. Selv hvis det ikke er smedjen, der er fundet spor efter, er det med stor sandsynlighed noget af det ældste Vinkel, der er nu, er fundet. Hvor gammelt det er, vil C14-dateringen forhåbentligt vise, når de ligger klar.

Figur 18. Høje målebordsblade 1842-1899 e.Kr.

Figur 19. Lave målebordsblade 1091-1971 e.Kr.

Tak til Energi Viborg for det gode samarbejde i forbindelse med udgravningen.

Relevant litteratur

Ethelberg, Per; Nis Hardt, Bjørn Poulsen & Anne Birgitte Sørensen 2003: Det sønderjyske landbrugs historie: jernalder, vikingetid og middelalder. Haderslev.

Geertz, Njal J. & Astrid Skou Hansen 2012: Krogen, Aidt. Gravplads, huse, kirke og agersystemer fra jernalder og middelalder. Bygherrerapport nr. 7. Viborg Museum, 2012

Greve, Marianne Iversen 2006: Søhuset, Viborg - på kanten af middelalderbyen. Bygherrerapport nr. 17. Viborg Museum, 2006

Hansen, H. P 1994: Jydepotter og løb. København.

Hjermind, Jesper 2006: Lindum syd - langhus fra middelalderen. Bygherrerapport nr. 16. Viborg Museum, 2006

Kristensen, Hans Krongaard 1999: Land, by og bygninger. Dagligliv i Danmarks middelalder - en arkæologisk kulturhistorie. København s. 54-82.

Larsen, Lars Agersnap 2014: Spangsdal II - Flere faser af et gårdsanlæg i Gl. Asmild fra middelalder/renæssance frem til 1800-tallet. Bygherrerapport nr. 78. Viborg Museum, 2014

Liebgott, Niels-Knud 1994: Kakler. Hovedtræk af kakkellovns historie ca. 1350-1650. København 1972.

Skov, Hans 1994: Hustyper i vikingetid og tidlig middelalder. Udviklingen af hustyper i det gammeldanske område fra ca. 800-1200 e. kr. Hikuin 21. Højbjerg, s. 139-63.

Tårnby. Gård og landsby gennem 1000 år (red. Redaktion: Mette Svart Kristiansen). Århus 2006.

Vensild, Henrik 1994: Jordgravede stolper, fodtømmer og andre "jordnære" bygningsforhold i Skast Herred 1636-1800. Hikuin 21. Højbjerg, s. 55-65.

Relevante hjemmesider

Fund og fortidsminder er et nationalt register over fortidsminder, og steder, hvor museerne har gjort arkæologiske fund. Registret indeholder både fortidsminder, som er synlige i landskabet, og fortidsminder, der ligger skjult under jorden, og kun kendes fra arkæologiske undersøgelser. Der er offentlig adgang til registeret via Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder.

På Viborg Museums hjemmeside kan man læse om større igangværende udgravninger under *Aktuelle udgravninger*. Desuden kan man se og læse om *Månedens detektorfund*, samt læse om tidligere udgravninger under *Kulturhistoriske rapporter*. Viborg Museums hjemmeside: www.viborgmuseum.dk.

Diverse oplysninger

Viborg Museums j.nr.:	VSM 10745
Lokalitetsnavn:	Vinkel
Sogn og kommune:	Vinkel Sogn i Viborg Kommune
Sted- og lokalitetsnummer:	130716-120, -121
Slots- & Kulturstyrelsens j.nr.:	20/06385
Bygherre:	Energi Viborg
Areal:	Ca. 3200m ²
Maskine fra:	SM Entreprenørfirma A/S
Deltagere i udgravningen:	Katrine Vestergaard (daglig udgravningsleder), Kamilla Fiedler Terkildsen (sagsansvarlig), Sanne Boddum (arkæolog), Lars Agersnap (arkæolog),

Dokumentationsmaterialet bestående af udgravningsberetning, tegninger, gis-data, fund, fotos m.v. opbevares på Viborg Museum, Hjultorvet 4, 8800 Viborg.

Undersøgelsen er betalt af bygherren og Viborg Museum.

Om kulturhistorisk rapport

Efter afslutningen af en arkæologisk undersøgelse udarbejdes altid egentlig udgravningsrapport, der indeholder den faglige dokumentation, samt en kulturhistorisk rapport til bygherren. Den kulturhistoriske rapport giver en oversigt over undersøgelsens forløb og resultater, samt sætter resultatet ind i en kulturhistorisk sammenhæng.

Viborg Museum udgiver de kulturhistoriske rapporter i en fortløbende serie, som indtil 2017 blev kaldt bygherrerapporter. Rapporterne er tilgængelige på museets hjemmeside: www.viborgmuseum.dk.

Liste over Viborg Museums kulturhistoriske rapporter

1. Båndruplund - en boplads fra bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2004.
2. Nordentofte, Skals - en boplads fra sen yngre stenalder, bronzealder og tidlig jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
3. Brokbakken - en samlingsplads fra bronzealder og en gravplads fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2004.
4. Lynderup SV - et aktivitetsområde fra sen yngre stenalder og bronzealder. Martin Mikkelsen og Mikael H. Nielsen. 2006.
5. Teglværksvej - en boplads fra ældre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2005.
6. Klejtrup Syd - en boplads fra sen yngre stenalder / tidlig ældre bronzealder. Marianne Højem Andreassen. 2005.
7. Krogen, Aidt. Gravplads, huse, kirke og agersystemer fra jernalder og middelalder. Njal J. Geertz og Astrid Skou Hansen. 2012.
8. Højvangen, Ørum. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen.
9. Stenshede - en gravhøj og andre fund fra yngre stenalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2006.
10. Ørum Sportsplads - et aktivitetsområde fra ældre jernalder. Mikael H. Nielsen. 2005.
11. Sundstrup Øst - en boplads fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
12. Ettrupvej, Fjelsø - to aktivitetsområder fra bronzealder eller jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2006.
13. Løvel Syd - bebyggelsesspor fra yngre bronzealder og ældre germansk jernalder. Malene R. Beck & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2006.
14. Skaldehøj og Arildsvej - to bopladser fra førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2006.
15. Liseborg - et forsvarsværk fra tidlig førromersk jernalder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
16. Lindum syd - langhus fra middelalderen. Jesper Hjermind. 2006.
17. Søhuset, Viborg - på kanten af middelalderbyen. Marianne Greve Iversen. 2006.
18. Formyre SØ - hustomt og grave fra sen ældre bronzealder - fladmarksgravpladser fra tidlig jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
19. Tindbækvej 25 - Gravhøj fra enkeltgravskultur. Martin Mikkelsen og Mikkel Kiildsen. 2007.
20. Langmosegård - en boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2007.
21. Løgstrup SØ - en boplads fra yngre jernalder - aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Sanne Boddum, Mikkel Kiildsen & Mikael H. Nielsen. 2007.
22. Viborg Vestermark - Bopladser fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. 2020.
23. Ridder Munks Vej - En gravplads m.m. fra stenalder, bronzealder og jernalder. Sanne Boddum og Martin Mikkelsen. 2007.
24. Rødding SV - bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
25. Randrup Mølle - et langhus med forsænket østende fra yngre stenalder. Sidsel Wåhlin og Martin Mikkelsen. 2008.

26. Spangsdal II og GI. Asmild. Gårdsanlæg fra Middelalder og nyere tid. Mette Klingenberg og Lars Agersnap Larsen. 2010.
27. Bjerring Hede - bopladser og gravplads fra ældre jernalder. Asger V. Amundsen, Tobias Danborg Torfing og Martin Mikkelsen. 2012.
28. Liseborg Høje - boplads fra yngre bronzealder - begravelse i vognfading fra vikingetid. Elin Vanting & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
29. Stenshede Syd - Gravhøj fra enkeltgravskultur - bopladser fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Claus Sørensen og Martin Mikkelsen. 2009.
30. Hjortdalgård - en boplads fra ældre jernalder. Claus Frederik Sørensen og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
31. Sønder Mose - en bebyggelse fra ældre bronzealder. Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
32. Rådmandshus - bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder på Viborg Vestermark. Mikkel Kiildsen. 2009.
33. Højlund Spangsdal I - landsby fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2009.
34. Rugballegård - brandgrave og boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
35. Kokær Høj - bebyggelse fra jernalder. Mikkel Kiildsen. 2009.
36. Birgittelyst - boplads og aktivitetsområde fra yngre bronzealder og førromersk jernalder samt vejforløb fra historisk tid. Jakob Westermann og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
37. Ørum Industrivej - boplads fra yngre bronzealder og førromersk jernalder. Elin Vanting. 2009.
38. Mølgård, Resen - boplads fra førromersk jernalder. Martin Mikkelsen, Mikkel Kiildsen, Kamilla F. Terkildsen. 2009.
39. Iller - en bebyggelse fra yngre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2020.
40. Toftumvej, Mønsted. Jættestuetomt fra yngre stenalder samt boplads fra romersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2009.
41. Hulbækvej 31 - boplads og grave fra ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2009.
42. Hørup - bebyggelsesspor fra ældre og yngre jernalder. Mikkel Kiildsen & Dorthe Kaldal Mikkelsen. 2009.
43. Tindbæk Hestehave - en boplads fra yngre stenalder samt en boplads og en urnegrav fra yngre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
44. Møllegård, Klejtrup - boplads fra sen yngre stenalder og bronzealder. Sanne Boddum. 2010.
45. Neder Hallum, Ravnstrup - bebyggelse og aktivitetsspor fra germansk jernalder og vikingetid. Mette Klingenberg. 2010.
46. Løgstrup Nord - bebyggelse fra yngre stenalder til førromersk jernalder. Mikkel Kiildsen. 2010.
47. Haugårdvej 17 - en bebyggelse fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
48. Ørndrup Vest - aktivitetsspor fra yngre stenalder og bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Sanne Boddum. 2010.
49. Skals Nord - en bebyggelse fra yngre bronzealder og/eller tidlig førromersk jernalder. Lars Agersnap Larsen. 2010.
50. Hestdalvej, Viborg Vestermark - bebyggelse fra yngre vikingetid og ældre middelalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
51. Hjarbækvej - en lille samlingsplads fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2011.
52. Tapdrup Vest - bebyggelse og aktivitetsområde fra ældre jernalder samt overpløjet gravhøj fra yngre stenalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
53. Troelstrup - bebyggelse fra ældre jernalder. Mikkel Kiildsen. 2011.
54. Duehøj Syd - boplads og begravelse fra bronzealderen. Martin Mikkelsen. 2011.
55. Toftum - boplads fra ældre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2011.
56. Hvolris Skovbakke, Hvolris Jernalderlandsby. Martin Mikkelsen. 2011.
57. Låstrup Bakken - boplads fra yngre bronzealder. Bente Grundvad, Sidsel Wåhlin, Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. 2011.

58. Kragsgård - boplads fra yngre bronzealder. Martin Mikkelsen. 2011.
59. Liseborg Høje II - Små treskibede huse fra y. stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Martin Mikkelsen. 2011.
60. Korsbakken og Havhus - bebyggelse fra yngre romersk - ældre germansk jernalder Bente Grundvad Nielsen og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2011.
61. Domdalsgård - gravplads fra ældre romersk jernalder, - landsby fra ældre og yngre germansk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen og Sanne Boddum. 2011.
62. Bygdalgård - bebyggelse fra yngre stenalder til slutningen af bronzealderen. Mikkel Kielsen & Sidsel Wåhlin. 2012.
63. Kærgård, Daugbjerg. En landsby med tekstilproduktion fra yngre jernalder. Mette Klingenberg og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
64. Spangsdal II - Boplads fra yngre bronzealder og/eller ældre jernalder. Sanne Boddum. 2012.
65. Abildal. En boplads fra sen yngre stenalder, samt brandgrave fra yngre bronzealder. Lars Agersnap Larsen. 2012.
66. Mammen Søndervang - bebyggelse og aktivitetsområde fra yngre bronzealder. Mikkel Kielsen. 2012.
67. Kvorning 9a - boplads fra yngre bronzealder – gravplads og bebyggelse fra yngre romersk jernalder. Sanne Boddum. 2012.
68. Hulbættet ved Liseborg - nye resultater. Astrid Skou Hansen. 2012.
69. Selli Ager, Aidt. En urnegrav med ringgrøft fra sen førromersk jernalder og en gravplads fra ældre vikingetid. Marianne Greve Iversen, Martin Mikkelsen og Astrid Skou Hansen. 2012.
70. Aalestrup. To bebyggelser fra førromersk jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
71. Rishøjen - bebyggelse fra yngre stenalder og bebyggelse og gravplads fra yngre bronzealder/ældre førromersk jernalder samt tre grave i én, måske fra yngre jernalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2012.
72. Begravelser og kirkegårdshegn fra Sct. Mathias kirkegård i Viborg. Jesper Hjermind. 2012.
73. Asmild Klostervej. Bebyggelse fra yngre bronzealder og ældre middelalder. Lars Agersnap Larsen. 2013.
74. Nederhede. Aktivitetsområde fra yngre stenalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2013.
75. Spangsbjerg. Bebyggelse og skattefund fra yngre jernalder. Astrid Skou Hansen. 2014.
76. Linjearkeologi på et Naturgasprojekt. Martin Mikkelsen. 2014
77. Vammen - bebyggelse fra vikingetid/tidlig middelalder. Lotte Bach Christensen. 2014.
78. Spangsdal II - Flere faser af et gårdsanlæg i Gl. Asmild fra middelalder/renæssance frem til 1800-tallet. Lars Agersnap Larsen. 2014.
79. Hulager - bebyggelse fra ældre bronzealder. Casper Sørensen. 2014.
80. Arkæologi i lange linjer. 92 km arkæologi, 73 fortællinger, 5.000 års historie. Sanne Boddum, Mikkel Kielsen, Lars Agersnap Larsen og Kamilla Fiedler Terkildsen. 2015.
81. Stanghedevej 13 - bebyggelse fra yngre jernalder. Mikkel Kielsen. 2015.
82. Asmild Mark SV. Bebyggelse fra Bronzealderen. Casper Sørensen. 2015.
83. Vestre Skivevej, Kobberup - Bebyggelse fra yngre jernalder. Ida Westh Hansen. 2015
84. Gullev-Bøgeskov. Bopladsfund fra stenalder, bronzealder og jernalder. Martin Mikkelsen. 2016
85. Sct. Ibs Gade 41, Viborg. En stenkælder. Rikke Isler. 2016.
86. Låstrupbakken II - en boplads fra yngre bronzealder og tidlig ældre jernalder. Martin Mikkelsen. 2016.
87. Hovedgaden 3a, Løgstrup - bebyggelse fra yngre jernalder og aktivitetsspor fra yngre bronzealder. Ida Westh Hansen. 2016.
88. Sct. Leonis Gade 12 i Viborg. Middelalderlige begravelser til Sct. Drotten Kirke. Gerry Michael Keyes. 2007.
89. Vestergård - Bebyggelse fra yngre bronzealder til yngre jernalder. Ida Westh Hansen og Katrine Vestergaard. 2018.

90. Bjerregrav Sydøst. Bebyggelse fra ældre middelalder. Kamilla Fiedler Terkildsen. 2017.
91. Bebyggelse fra førromersk jernalder i Viborgs nordøstlige del. Kamilla Fiedler Terkildsen, Mikael Holdgaard Nielsen, Mikkel Kiildsen og Sidsel Wåhlin. 2017.
92. Foulum Hede. Bebyggelse og gravplads fra yngre jernalder, hulbælte fra ældre jernalder, ild-/koge-gruberække og bebyggelse fra yngre bronzealder samt gravhøje fra yngre stenalder. Ida Westh Hansen. 2017. (Findes også på engelsk).
93. Neder Kokholm. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Katrine Vestergaard. 2017.
94. Sct. Mogens Gade 1. Bebyggelse fra middelalder til 1700-tallet. Morten Valdorff Rasmussen & Lars Agersnap Larsen 2019.
95. Duehøj SV. Bebyggelse fra yngre bronzealder og landsby fra yngre jernalder. Mikkel Kiildsen. 2019.
96. Møgelkjær II. Bebyggelse yngre bronzealder. Morten V. Rasmussen. 2019.
97. Kalkværksvej. Bebyggelse fra yngre bronzealder. Katrine Vestergaard. 2019.
98. Kvorning 13g. Bebyggelse fra bronzealderen og aktivitetsspor fra stenalderen. Katrine Vestergaard. 2020.
99. Tinghøj. Landsby fra yngre bronzealder og yngre jernalder. Katrine Vestergård. 2020.
100. Ørum Sydvest. Boplads fra yngre bronzealder og ældre jernalder. Ida Westh Hansen. 2020.
101. Løgstrup Nord II. Bebyggelse fra ældre jernalder. Mikkel Kiildsen 2020.
102. Tastumvej 11. Bebyggelse fra yngre romersk jernalder. Morten V. Rasmussen. 2020
103. Rogenstrupvej 44. Bebyggelse fra førromersk jernalder. Morten. V Rasmussen. 2020
104. Vinkel. Bebyggelses- og produktionsspor fra middelalder. Katrine Vestergaard. 2020

